

DEİK İş Konseyleri Genel Kurulları, Açılış**Lütfi Kırdar, İstanbul**

Değerli Yönetim Kurulu Üyelerimiz, Kurum Başkanlarımız,
İK Başkanlarımız, Yürütme Kurulu ve Konsey Üyelerimiz,

2 yılda bir gerçekleştirilen ve Türk İş Dünyasının 136 ülke ve bölgeyle, 6 Özel Amaçlı alandaki temsilini üstlenen İş Konseylerimizin Başkan ve Yürütme Kurullarının seçildiği, İş Konseyleri Genel Kurulumuzun hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, sizleri şahsım ve DEİK adına saygıyla selamlıyorum, hoşgeldiniz, şeref verdiniz.

Konuşmamın başında, kuruluşumuzdan bugüne kadar, gönüllülük esasıyla çalışan bu güzel platformda, her ne sıfatla olursa olsun, görev yapan, destek veren herkese teşekkür ediyor, vefat edenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

Bu vesileyle, öncelikle, görevi kendisinden devir aldığı, 2014-2017 yılları arasında Başkanlık görevini yürüten, dostum, Ömer Cihad Vardan'a, tüm çalışmaları için teşekkür ediyorum.

Devamla, geçen yıl aramızdan ayrılan Norveç İK Başkanımız Ahmet Şahap Ünlü, Irak İK Eski Başkanımız Ercüment Aksoy'u rahmetle anıyorum.

Yine, geçtiğimiz ay beklenmedik bir zamanda kaybettiğimiz bir başka dostumu, Türk iş dünyasının saygın isimlerinden, İstanbul Ticaret Odası Başkanı ve DEİK Yönetim Kurulu Üyesi, değerli kardeşim İbrahim Çağlar'ı, saygı ve rahmetle anıyorum. Mekanı cennet olsun.

Rabbim, değerlerimize, onlar yaşarken daha fazla sahip çıkmayı hepimize nasip etsin. İnsan, kolay yetişmiyor.

Değerli Üyelerimiz,

Bildiğiniz üzere, DEİK, 32 yıl önce, Türk özel sektörünün dış ekonomik ilişkilerini organize etmek, yurtiçi ve yurtdışı yatırım fırsatlarını analiz etmek, ülkeler arası karşılıklı ticareti artırmak için, merhum Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ın öncülüğünde kurulmuş, bir iş platformudur.

Çalışmalarımızı, devletimiz ve hükümetimizin öncelikleriyle uyumlu şekilde götürebilmek için, Ekonomi Bakanlığımız ile koordineli olarak hareket ediyoruz.

Gücümüzü, Türk Özel Sektörünün önde gelen kurumlarından ve üyelerinden, yani sizlerden, organizasyon anlamında ise, Yönetim Kurulumuzdan ve İş Konseylerimizden alıyoruz.

3 yıl önce yayınlanan ve geçtiğimiz ay yenilenen yönetmeliğimiz doğrultusunda, faaliyetlerimizi, Yönetim Kurulumuz, İcra Kurulumuz ve TOBB, TİM, MÜSiAD ve TMB'nin Başkanlarından oluşan Başkanlık Divanımız ile koordine ediyoruz.

Şimdi izninizle, sizlere;

- Önce, Genel Kurulumuz öncesinde yaşadığımız süreci,
- Sonra, bu Genel Kurul ile ilgili önemli bazı detayları
- Ve son olarak da, Genel Kuruldan sonraki süreçle ilgili hedeflerimizi anlatmak istiyorum.

Önce, bugüne nasıl geldik ?

22 Eylül'de, son 3 yılda Başkan Yardımcısı olarak, ondan önceki 2 yılda da YK Üyesi olarak toplam 5 yıl görev yaptığım DEİK'te, Başkanlık görevim başladı.

Hayırlı olsun süreçlerini yaşarken, Genel Sekreteriamız, önemli bir konu için hatırlatmada bulundu. Malumunuz, YK'muz 4 yıllık, İK'lerimiz ise 2 yıllık dönemlerde görev yapıyor. 35 kişilik YK'muzda da, farklı temsiliyetlerin içinde, İK Başkanlarımız da yer alıyor.

Yönetmeliğimizde, tanımlanmamış gri bir alan olduğunu fark ettik. YK'muzda İK Başkanı olarak yer alan kişilerden birisi, eğer İK Genel Kurulunda tekrar seçilmezse veya ayrılırsa, onun DEİK YK'daki yerinin nasıl doldurulacağı tanımlanmamıştı ve bu, çok önemli bir konuydu. Bunun tanımlanması için ise, Yönetmelik değişikliği gerektiriyordu. Uzun zamandır farklı noktalarda oluşan ihtiyaçlarımızı da düşünüp, hepsini tekrar çalışmanın kaçınılmaz olduğunu görünce, İK Genel Kurullarını 9 Ekimde başlatmamızın mümkün olmadığını gördük.

Bu sebeple, hem Yönetmelik değişikliği, hem de Genel Kurul erteleme ihtiyacımız ortaya çıktı.

Bir taraftan çalışmaları yaparken, bir taraftan da İK'lerimizi sakın bir şekilde tekrar değerlendirme imkanımız oldu.

Sizlere, ortaya çıkan şu fotoğrafı sunmak istiyorum:

1.087 münferit üyemiz ve yapısı farklı olan DTİK'i ayrı tutarsak, 142 İş Konseyimiz var. Matematiksel bir ortalama yaparsak, İK başına 7,5 münferit üye düşüyor.

Üye sayısı fazla ülke İK'lerini, ve ortalama 30-40 üyeye sahip Özel Amaçlı ve Sektörel İK'lerini de düşünür ve buralardaki üye sayılarının diğer İK'lerinin ortalamasını aşağı düşürdüğünü de hesaba katarsak, reel olarak, neredeyse İK başına 5 münferit üye düşüyor.

Diğer taraftan, eğer listelere bakarsak, mevcut İK Üyelerinin, hatta sadece İK YK'larının sayıları bile bu ortalamadan yüksek görünüyor. Bu nasıl oluyor dersiniz, kabul edelim ki, bu sayılar, aslında, Bölge Bazlı üyeliğin sağladığı esneklik sebebiyle, sanal bir fazlalık.

Gerçekçi olalım. Hepimiz, burada gönüllü olarak, paramızı ve ondan çok daha değerli olan, zamanımızı harcıyoruz. Bunları yaparken, aslında ana amacımızın ne olduğu, en önemli konumuz.

Bizler, burada, iş yapmak için bulunuyoruz. O zaman, zannederim herkes aynı fakirdedir ki, ortalamada 5'er münferit üyeden oluşan İK'lerinden, istenen etkinliği alabilmek, hiç de rasyonel bir beklenti değil.

Bugüne kadar yapılan tüm çalışmaları bir adım öteye taşıyabilmek ve günümüz ihtiyaçlarına uyarlayabilmek için, 2015 yılında başlattığımız DEİK Strateji Çalışmasında da ortaya çıkan, faaliyetlerimizi daha etkin ve odaklanmış şekilde sürdürebilmek için, Yönetimimizle birlikte, yeni bir yol haritası oluşturduk. Mümkün olup görüşebildiğimiz İK Başkanlarımızın fikirlerini aldık.

Bu yol haritasının can alıcı noktası, **bölge bazlı üyelikten, ülke bazlı üyelik yapılanmasına geçiştir.**

Bunu yaparken amacımız, İş Konseyleri Yürütme Kurullarının, o konseyle rasyonel iş ilişkisi olan kişilerden oluşmasıdır. Bunun için de, 26 Kasımdaki Yönetmelik değişikliğiyle, tercihini tamamen sizlere bırakarak, ülke bazlı yapılanmayı başlattık. Maalesef, siz değerli üyelerimizin tercihlerinizin süresi zamanında yapılmayıp uzadığı için de, İK Genel Kurulumuzu 2017 içinde gerçekleştiremedik.

Yeri gelmişken, tamamen ihtiyaçlarımızdan kaynaklanan bu değişiklik ve erteleme sürecinde, elbette kendisini haberdar ederek ilerlediğimiz, makul gerekçelere sahip tüm taleplerimizi, en hızlı şekilde kabul ederek önümüzü açıp bizi rahatlatan, ekonomi Bakanımız Sayın Nihat Zeybekçi'ye, gıyabında, şahsım, Yönetimimiz ve sizler adına teşekkür ediyorum.

Şimdi de, Yeni Sistemimizi ana hatlarıyla ortaya koymak isterim:

- Her üyemiz, dilediği kadar İK'e üye olabilir. Ancak, bir kişi, en fazla 3 İK'nin YK'da yer alabilir.
- Her üyemiz, birden fazla temsilci belirterek, 3'ten fazla dilediği kadar İK'nin YK'da da yer alabilir.
- Bir temsilci, en fazla bir İK'nin Başkanlığına Aday olabilir ve seçilebilir.
- İhtiyaç halinde, ülke İK'ne bağlı Alt İK'leri oluşturulabilir.
- Her İK, başlangıç yılı olan bu yıldan sonra, aidatlarını ve bütçesini kendisi belirleyecek ve kendi İK Aidatlarını ve bütçelerini, kendi amaçları doğrultusunda kullanacaktır.
- Her İK'nin bütçesinden, Bölge Bütçesinin hedefleri doğrultusunda kullanılmak üzere, %15'lik Ortak Bütçe kesintisi yapılacaktır. Ancak, bu Ortak Bütçe, DEİK Genel Bütçesi için kullanılmayacaktır.
- Önceki dönemlerden devreden Ortak Bütçeler de, Bölge Ortak Bütçesi içinde kalacak ve aynı amaç için kullanılacaktır.
- Yeterli üyeye sahip olamayan İK'leri, ortak gruplara alınacak ve faaliyetlerini, sanki tek İK imiş gibi, kendi içlerinden seçilecek Bölge Koordinatör Başkan Yardımcısı koordinasyonunda yürütecekler.
- Gruplamalar, yıllık olarak değerlendirilecek ve gruba girme ve çıkmalar yılda bir kez revize edilecektir.
- Amacımız, hiç Gruplanmış İK kalmamasıdır. Bunun yolu, yeterli yeni üye sayısına sahip olmak olup, bunu sağlayacak olanlar da, siz değerli üyelerimizsiniz.
- Mevcut 6 adet Sektörel-Özel Amaçlı İK için de, bir Koordinatör Başkan seçilecektir.

Devamla, Genel Kurulumuza hangi fotoğrafla girdiğimize bakalım:

Son güncellemelerle:

- 1.087 münferit üyemiz var
- Üyelerimiz, Konseylerimiz için yaklaşık 3.000 tercih yapmışlar.
- 142 İK'mizden:

- 131 adedi, 10 ve daha fazla üyeye sahip olup, bağımsız olarak çalışacak
- 235 Münferit üyeye karşılık gelen 34 Adedi ise, 9 ve daha az üyeye sahip oldukları için, 11 Grup içinde çalışacak

Tabloyu ve son günlerdeki seçim atmosferini analiz edince, seçim süresince, oldukça dikkat çeken gelişmeler yaşadık.

Bir İK'mizde, mevcut İK Başkanımız dahil, o İK'ni tercih eden hiç kimse olmadı. Demek ki, aldığımız yapılanma kararı doğrudu, o İK'nin rasyonel bir talebi yokmuş. Bu konu çok önemli. Üzerinde çalışacağız.

Bazı İK'lerimizde kıyasıya bir Başkanlık rekabeti yaşanırken, bazı İK'lerimizde, Üyesi olmasına rağmen, Başkanlığa talipli hiç kimse çıkmadı.

Bazı İK'lerimizde, seçimi kazanma adına bir çok yöntem denenirken, bazı İK'lerimizde, burada çekişme olmasın diye, Adaylardan birisi yarıştan çekildi.

Önemli sayıda İK'mizde, 2-5 kişi arasında tercih oluştu, bu da dikkatle izlenmesi gereken bir başka durum.

Dikkat çekici bir şekilde, aniden, 2-5 Ocak arasındaki, Konsey tercihleri arasında değişiklik yapabilme sürecinde, inanılmaz bir hareketlilik başladı. İK Başkanı olma arzuları çok fazlaca ön plana çıkmaya, liste ve kulis çalışmaları, pek de arzu etmediğimiz bir şekilde, aşırı gelişmeye başladı. Bu mübalağalı süreç, 5 Ocak Cuma günü, saat 18:00'da, sistemimizi otomatik olarak kapattığımız son saniyeye kadar da devam etti.

Hiç tercih edilmeyen veya az tercih edilen İK'lerimizde, **Mobilize olmuş çalışmalarla**, mübalağalı üye sayılarının oluştuğunu gördük.

Bir İK'miz, son 3 günde inanılmaz bir hızla artan üye sayısı ile, rekor kırdı, neredeyse, en büyük üyeli İK'miz olan Türk-Amerikan İş Konseyimizin üye sayısına ulaştı. Bunu, manidar bulduk.

Bir İş Konseyimizde ise, mevcut İK Başkanımız o Konseydeki tek Üyemiz. Kendi kendisi ile yarışacağı bu seçimde, başarılar diliyorum.

Bir seçim ortamında, makul bir çekişmenin normal olduğunu biliyoruz. Ancak, bazı alanlarda iyi bir fotoğraf verilmediğini de açık yüreklilikle ifade etmek isterim.

Bu süreçlerle ve yeni yapılanmayla ilgili, seçimden önce görüştüğüm kişilerin hepsi, çok isabetli kararlar aldığımızı vurgulayıp, kararlarımızı desteklediklerini ifade ettiler.

Ancak, seçim atmosferinin getirdiği bir sonuç olarak, son gün, bir iki kişiden, yeni sistemin, suistimal ve kulislerin önünü açtığı şeklinde, bir yorum da geldi.

İzninizle, bu konuya da açıklık getirmek istiyorum.

Öncelikle, bu kurumun dünü de, bugünü de bize aittir. Dününde de, bugünü de, hepimizin payı ve katkısı var.

Bugün bir şeyi dünden farklı yapıyorsak, dün doğru olduğuna inandığımız için uyguladığımız bir şeyi, bugün doğru bulmadığımız için değiştiriyoruz demektir. Her dönem, kendi şartları içinde değerlendirilir.

Gelelim önceki sistemimize.

Bir üye düşünelim. Avrupa Bölgesine üye. Bir aidat ile, bölgenin tümünü tercih ediyor, yani, 37 İK'nin tümünü. Hepsinde seçme ve seçilme hakkı var.

Ve bu üye, teşkilatçı birisi. Yanında da 20 üyeyle birlikte hareket ediyor. Aslında her birinin, 3 veya 4 İK ile rasyonel bir ilgisi var. Ama iyi teşkilatçılar. Zaten her İK'de de, birden çok tercihleri düşünmezsek, reel olarak 3-5 kişi var. Bu üye ve beraber hareket ettiği 20 kişi, Avrupa Bölgesindeki 37 İK'nin tümünü, ifademi hoş görün, dizayn edebilme yeteceğine sahip. Nitekim örnekleri biliniyor.

Gelelim, bugünkü sisteme.

Her üye, dilediği kadar İK'ne üye olabilir. Ama, ayrı ayrı her birisine üye olacak ve seçme ve seçilme hakkına sahip olmak için, ayrı ayrı aidat ödeyecek. Burada, kim, neyi suistimal edecek? Efendim, yine de teşkilatçılık yapıp, 3-5 yerde, işi olmadığı halde etkin olmanın peşinde olabilir.

Elbette olabilir. Hırsıza kilit dayanır mı?

Ama, sormak isterim...

Elimizi vicdanımıza koyalım ve cevap verelim....

Hangi sistem manipülasyona müsait?

Şimdi, bu tespitleri de hatırdta tutarak, bundan sonrasının hedeflerini ortaya koymak istiyorum:

- DEİK, gruplaşmaların yaşanacağı ve grupların mücadele edeceği bir platform değil ve hiç birimiz buna izin vermemeliyiz.
- DEİK, bir yerde görevi, üyeliği, Başkanlığı sona erenlerin, neresi boş mantığıyla, yeni görev ve Başkanlıklar aradığı ve bunun organize edildiği bir platform değil ve olmamalı.
- İK Başkan ve YK Üyelerinden beklediğimiz aslında çok basit:
 - Bu Ülkeyle kavgası olmayacak,
 - Bu Ülkeyi kendisine dert edinecek,
 - Görev aldığı İK'le, rasyonel bir bağı olacak
 - İşlerimizi ve ilişkilerimizi geliştirmek ana amacı olacak.
- İK'lerimizin Ölçülebilir Performansları, 6'şar aylık dönemlerde değerlendirilecek ve ihtiyaç varsa, Yönetimsel dahil, gerekli tedbirler alınacak.
- Bir İş Konseyinin performansı, yaptığı toplantı sayısıyla değil, elde edilen sonuçlar ile ölçülecek. Geline seviye ve aradaki fark gibi kriterler baz alınacak.
- Bir İK'nin rasyonel alanda etkinliği, elbette bir çok parametreye bağlıdır, ama bunlardan birisi de, Üye sayısıdır. Bir sonraki Genel Kurula girerken, İK Üye sayılarının, önceki dönemlerde tanımlandığı gibi, en az 25 kişi olması esas alınmalıdır.
- Bunun anlamı, DEİK üye sayısının, bugünkü 1.087 münferit üyeden, öncelikle 3.000 ve sonrasında 5.000 Münferit üyeye çıkarılması demektir.
- Bu, belki çok iddialı bir hedeftir. Ama, bugünkü haliyle, gerçekten 136 ülkede, buna ilaveten 6 tane de özel amaçlı Konseyde faaliyet yapılacaksa, bunun asgari matematik karşılığı budur. Elbette, bu sayılar, Gerek şarttır, ama Yeter şart değildir.
- İK'lerinden, öncelikli hedef olarak beklentilerimizin başında, seçim teşkilatçığı yaparken gördüğümüz maharetlerini, üye sayılarını bu miktarlara arttıracak bir yapıya getirmeleridir.

- Bir sonraki genel Kurula giderken, Genel Kurul delegesi olabilmek için,
 - Üyelerin delege olabilmek tarihine bir üst tarih sınırı koymalıyız. Seçimden en az 3 ay önce üye olmak gibi.
 - Başkan ve YK Üyesi Adaylarından, o İK ile ilişkisini, rasyonel şekilde ortaya koymalarını istemeliyiz. Bu ilişki mutlaka yatırımı olmak demek değildir elbette.

Diğer taraftan;

İş Konseylerimiz bu çalışmalarını hızla sürdürürken ve kendilerinden yeni hedefler beklenirken, elbette DEİK Yönetimi olarak, bu beklenti ve çalışmalara destek vermek için, içerideki yapılanmamızda da önemli değişiklikler yapmamız gerekiyor.

32 yıllık güzel bir birikime ve geçmişe sahibiz. Elde ettiklerimizi koruyacağız. Ama, daha iyisi için de çalışacağız.

Özellikle, 4 yıl önceki Yönetmelik değişikliği sonrasında, Türk Devletinin yurtdışındaki İş Forumu vb etkinliklerinin tüm organizasyonlarını üstlendik ve bunu başarılı şekilde yapıyoruz. Ama, bu yeterli değil. DEİK, sadece iyi organizasyon yapan bir kurum değil ve olmamalı.

Bu organizasyon ve seyahatlerdeki taleplerimizin ve alınan kararların hayata geçirilme veya akamete uğrama süreçlerini de, her bölgedeki koordinatör arkadaşlarımızın takip ve sorumluluğuna vereceğiz. Onlardan alacağımız periyodik raporlamayı ilgilere sunup takip etmek ve sonuçlandırmak da, DEİK Başkanı ve YK'nun sorumluluğunda olacak.

Yeri gelmişken, bu organizasyonların Heyet Başkanlıklarını da, Başkanlık Divanı içinde, programlarımızın müsaitliğine ve ihtiyaca göre, ortak bir çalışmayla yürütmeye başladığımız da hatırlatmak isterim.

Kurumsal İletişimimizi güçlendirerek, hem bir Kurumsal Ajans, hem de bir PR şirketiyle çalışacağız.

İktisat, Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Hukuk, Uluslararası Ticaret vb alanlarında, farklı disiplinlerden oluşan, tam zamanlı olarak DEİK'te görev yapacak, nitelikli, yeni bir birim oluşturacağız.

Benzer şekilde, farklı disiplinlerdeki Akademisyen ve Yetkin Kişilerden oluşan, bir Danışma Kurulu oluşturacağız.

Bütün bu çalışmalara başladık, ilerleyen günlerde, adım adım devreye alacağız.

Çok önemli bir başlıkla bu bölümü de bitirmek istiyorum.

DEİK'in sahip olduğu çok önemli bir değeri de, kıymetli bir Türkiye Mozaği oluşturan YK Üyeleri. Hem, YK Üyelerimizin birikimlerinden daha fazla yararlanmak, hem de YK'muz ile, başta Ekonomi bakanımız Sayın Nihat Zeybekçi olmak üzere, Bakanlarımız, Başbakanımız ve Sayın Cumhurbaşkanımızı belirli dönemlerde bir araya getirip, öneri ve hedeflerimizi daha somut şekilde ortaya koyabilmek için de çalışmamız var. Bu başlığı da çok önemsemişimizi, özellikle ifade etmek isterim.

İnanıyorum ki, uygulamaya başladığımız bu strateji, İş Konseylerimizde yaşanan değişim ve yenilenme, sistemimize ciddi anlamda daha fazla dinamizm getirecektir ki, bu da faaliyetlerimize olumlu katkı yapacaktır.

Unutmayalım ki, küresel ticaretin korumacı tedbirler ile baskılandığı bu dönemde, ihracata dayalı büyüme stratejisi ile hedeflerine ulaşmak üzere çalışan ülkemizin refahının artması için, ekonomik etki alanının genişlemeye devam etmesi gerekiyor. Hem yatırım çekmek, hem de stratejik yerlerde yatırım yapmak, çok daha önemli hale geliyor.

Dolayısıyla, çalışmalarımızı niteliksel olarak güçlendirmek ve niceliksel olarak artırmak zorundayız.

Bu noktada DEİK'e, bünyesindeki İş Konseylerine, Kurucu Kuruluşlarına ve tabii ki bu yapıyı oluşturan tüm üyelerimize, her zamankinden daha önemli görevler düşüyor.

Bu değerlendirmeler ışığında, sözü, Divan Heyetimize bırakmanın zamanı geliyor. Elbette, sorularınız varsa, onları da cevaplamak isterim.

Bu duygularla, bugüne kadar olduğu gibi, bu önemli günümüzde de yanımızda olan siz değerli üyelerimize ve tüm organizasyonumuzu yapan çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Genel Kurulumuzun hayırlara vesile olmasını diliyor, çekişmeli olabilir ama seviyeli bir seçim süreci diliyor, bugüne kadar görev yapan tüm İK Başkanları ve YK Üyelerimize teşekkür ediyor, yeni görev alacak tüm İK Başkanları ve YK üyelerini şimdiden tebrik ediyor ve birlikte başarılar diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Nail Olpak

DEİK Başkanı